

Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland

© Leger des Heils

Vooraf

Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland

Majoor Bosshardt heeft jarenlang als heilssoldaat van het Leger des Heils gewerkt in de binnenstad van Amsterdam. Door haar eenvoud, realisme, humor en vooral haar niet-aflatende strijd voor de kwetsbaren in de samenleving stal ze de harten van het Nederlandse volk. In de eerste tekst lees je meer over het leven en werk van deze vrouw en het werk van het Leger des Heils. In de tweede en derde tekst lees je over het maatschappelijk belang van het werk van de majoor.

Deze les

Het actief lezen in **opdracht 1** helpt je om de tekst 'Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland' goed te begrijpen. Je vat de tekst samen met behulp van een tekstschema. Je kunt eventueel gebruikmaken van de sleutelvragen. In **opdracht 2** ga je de verschillende teksten met elkaar vergelijken. In **opdracht 3** lees de tekst 'Het belang van het maatschappelijk middenveld' actief en beantwoord je vragen over de tekst. In **opdracht 4** kijk je naar verschillende perspectieven op de ontwikkelingen in de maatschappij. In **opdracht 5** beantwoord je vragen over de tekst 'Doen wat gedaan moet worden'. In **opdracht 6** denk je na over hoe jij een steentje kunt bijdragen om anderen te helpen. Tot slot beantwoord je bij **opdracht 7** vragen over een infographic van het Leger des Heils.

Opdracht 1

Actief lezen en samenvatten

1. In deze opdracht ga je de tekst 'Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland' actief lezen en samenvatten. De tekst gaat over het leven en werk van Alida Bosshardt en bevat de volgende kopjes:

- 'God dienen is mensen dienen, mensen dienen is God dienen'
- Soup, Soap and Salvation
- Leger des Heils
- Majoor Bosshardthuis

Bekijk ook de afbeeldingen bij de tekst.

Bespreek deze vragen met je groepje voordat je de tekst gaat lezen:

- Wat weet je al over Majoor Bosshardt en het Leger des Heils?
- Wat gaat de tekst je vertellen over Majoor Bosshardt, denk je? Wat heb je al over het onderwerp gehoord/gezien/gelezen?
- Waarom is Majoor Bosshardt zo bekend geworden, denk je?

2. Lees de tekst in zijn geheel. Lees daarna de **uitleg** over samenvatten.

Uitleg

Samenvatten

In een tekst staat veel belangrijke informatie. Als je alles goed wilt begrijpen, kun je de tekst **samenvatten**. Als hulpmiddel bij het maken van een samenvatting, kun je:

- de belangrijkste informatie in de tekst **onderstrepen of markeren**;
- een **schema van de tekst** maken waarbij je uit elke alinea de belangrijkste informatie opschrijft.

Hoe bepaal je welke informatie in de tekst belangrijk is?

- Bepaal wat **het hoofdonderwerp** van de tekst is; belangrijke woorden hebben daarmee te maken.
- Bepaal **de deelonderwerpen**. Kijk hiervoor ook naar **de tussenkopjes**; die geven vaak al aan wat het belangrijkste is.
- Let tijdens het lezen op **belangrijke woorden** in de tekst. In **de eerste en/of laatste zin** van elk tekstdeel staat vaak ook iets belangrijks, maar niet altijd.
- Het kan helpen om woorden of zinnen te **parafraseren**: in andere woorden te vertellen.

3. Lees nu de tekst 'Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland' actief (waar mogelijk in groepjes). Je leest telkens een tekstdeel. Markeer of onderstreep belangrijke woorden of zinnen. Begrijp je een woord of een stukje tekst niet? Of heb

je een vraag bij een stukje? Schrijf dat dan naast de tekst. Maak, indien nodig, gebruik van de sleutelvragen op bladzijde 4.

4. Probeer na elk tekstdeel het stukje in een zin samen te vatten. Schrijf de zinnen in het tekstschema op bladzijde 4.
5. Vergelijk jullie tekstschema met dat van een ander groepje. Geef elkaar feedback om het schema nog beter te maken.

Tekstschema Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland	
Inleiding	
‘God dienen is mensen dienen, mensen dienen is God dienen’	
Soup, soap and salvation	
Leger des Heils	
Majoor Bosshardthuis	

Opdracht 2

Teksten vergelijken

1. Tijdens de volgende opdrachten lees je nog twee teksten over het werk van Majoor Bosshardt. De teksten ga je met elkaar vergelijken. Lees de uitleg.

Uitleg	Tekstkenmerken
Een schrijver wil iets bereiken met een tekst die hij schrijft. Dat noemen we het schrijfdoel. De schrijver doet dit door te kiezen voor een bepaalde tekstsoort. Een tekstsoort kan verschillende tekstvormen hebben. De tekstsoort informatieve tekst heeft als schrijfdoel om de lezer nieuwe feitelijke informatie te geven. In een informatieve tekst staat zelden de mening van de schrijver. Voorbeelden van informatieve tekstvormen zijn een verslag, een beschrijving of een verklarende tekst. Een overtuigende tekst is een tekstsoort waarbij de schrijver als doel heeft om de lezer een bepaald standpunt in te laten nemen. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een betoog of een debattekst. Een beschouwende tekst, zoals een beschouwing, een recensie of een opiniestuk, is een tekstsoort met als schrijfdoel het informeren van de lezer over een of meer standpunten. De tekstsoort activerende tekst heeft als schrijfdoel dat de lezer in actie komt. Een folder, een advertentie en een verkiezingsaffiche zijn voorbeelden van activerende tekstvormen. Een amuserende tekst is een tekstsoort met als doel de lezer te vermaken. Dat kan onder andere in de vorm van een cabarettekst of een anekdote. Een schrijver kan met een tekst ook meerdere doelen hebben. Een historisch stripverhaal zoals <i>Asterix en Obelix</i> is grappig, maar tegelijkertijd kan het ook informatief zijn. De schrijver heeft echter vaak een hoofddoel.	

2. Bekijk de tekst 'Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland' nog eens goed. Vul de eerste kolom van het schema op de volgende bladzijde in. Vul de tekstsoort en de tekstvorm in. Het hoofddoel is al ingevuld. Heeft de tekst naast het hoofddoel nog andere doelen? Dan mag je deze in de rij 'overige doelen' noteren.
3. Na het lezen van de andere teksten, vul je de overige kolommen in.

Tekstkenmerken			
	Majoor Bosshardt, de bekendste heilssoldate van Nederland	Het belang van het maatschappelijk middenveld	Doen wat gedaan moet worden
Tekstsoort			
Tekstvorm			
Hoofddoel	<i>feitelijke kennis overbrengen over het leven van Majoor Bosshardt en haar werk voor het Leger des Heils</i>		
Overige schrijfdoelen			

Opdracht 3**Actief lezen en vragen over de tekst beantwoorden**

De tweede tekst, met de titel ‘Het belang van het maatschappelijk middenveld’ is een lezing van burgemeester van Amsterdam Femke Halsema. Zij hield deze lezing tijdens de eerste editie van de Majoor Bosshardtrede. Deze editie had het thema ‘sociale cohesie’.

de sociale cohesie = de mate waarin mensen in een samenleving of groep zich met elkaar verbonden voelen

1. Bespreek voor het lezen van de tekst de volgende vragen klassikaal:
 - A. Wat is het belang van sociale cohesie, denk je?
 - B. Welke zaken kunnen volgens jou de sociale cohesie van een samenleving versterken?
 - C. Hoe zorgde Majoor Bosshardt voor het vergroten van de sociale cohesie?
2. Lees de tekst ‘Het belang van het maatschappelijk middenveld’ actief. Bespreek met elkaar moeilijke woorden of zinnen die je niet begrijpt. Beantwoord met je groepje de vragen hieronder. Na het invullen bespreek je de antwoorden klassikaal.
 - A. Welke overeenkomsten zijn er volgens Femke Halsema tussen Majoor Bosshardt en bisschop Mariann Edgar Budde? Noem er minimaal twee.

B. Femke Halsema noemt een aantal groepen mensen waarvan de noden en zorgen te weinig gehoord en gezien kunnen worden. Welke groep mensen zou daar ook nog bij horen, denk je?

- a) illegale, laaggeschoolde arbeidsmigranten
- b) multinationale ondernemers
- c) politici met populistische standpunten

C. Leg in eigen woorden uit door welke bestuurlijke ontwikkelingen de rechten van minderheden in het nauw komen.

D. Het zette ook de deur open voor een autocratische samenleving’ (regel 29-30). Wat is een ander woord voor ‘autocratisch’?

- a) dictatoriaal
- b) individualistisch
- c) vrijdenkend

E. Waarom zijn organisaties zoals het Leger des Heils relevant, aldus Halsema?

F. Voor welk gevaar waarschuwt Femke Halsema in regel 40-55?

G. Wat wil Femke Halsema met haar lezing bij haar luisteraars bereiken?

- a) Ze wil dat de luisteraars zich een mening vormen over het werk van Majoor Bosshardt.
- b) Ze wil de luisteraars aanmoedigen om, net zoals Majoor Bosshardt, voor minderheden op te blijven komen.
- c) Ze wil de luisteraars informeren over het Leger des Heils en het leven van Majoor Bosshardt.

H. Kijk nogmaals naar de vragen bij punt 1 van deze opdracht. Kun je je antwoorden na het lezen van deze lezing nog aanvullen?

I. Vul de tweede kolom in van het schema ‘teksten vergelijken’ in opdracht 2.

Beeld (van Peter de Leeuwe) van Majoor Bosshardt op de Oudezijds Voorburgwal

Opdracht 4

Perspectief nemen

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Perspectieven

Je hebt nu twee teksten gelezen. In beide tekst komen verschillende personen voor. Iedereen kijkt vanuit een ander perspectief naar de ontwikkelingen in de maatschappij. Een perspectief is de manier waarop je iets bekijkt of de manier waarop je over iets denkt.

- Wat zouden de verschillende personen denken over de ontwikkelingen in de maatschappij die Femke Halsema schetst? Vul individueel de denkwolken in. In de laatste schrijf je hoe je er zelf over denkt. De wolk van de burgemeester dient als voorbeeld.
- Bespreek vervolgens in een groepje wat je in je denkwolken gezet hebt en geef elkaar feedback.

Het is belangrijk dat maatschappelijke organisaties, zoals het Leger des Heils hun werk kunnen blijven doen. Daar ga ik me voor inzetten.

burgemeester Femke Halsema

Majoor Bosshardt

William Booth

bisschop Mariann Edgar Budde

president Donald Trump

een technocratische bestuurder

een populistische politicus

een vrijwilliger van een
liefdadigheidsinstelling

een kwetsbaar persoon in de
samenleving

mijn perspectief

Opdracht 5**Actief lezen en vragen beantwoorden**

1. Lees de tekst 'Doen wat gedaan moet worden' actief. Bespreek eventuele onduidelijkheden in de tekst in je groepje.

2. Beantwoord de volgende vragen.

A. Wat weet je over de religieuze achtergrond van Awraham Soetendorp?

B. Wat heb je in de eerste tekst gelezen over de achtergrond van Majoor Bosshardt?

C. In de tekst staat: 'In de afgeslotenheid van de eigen traditie [...] kun je innerlijke krachten opbouwen om daarmee wijd in de wereld te staan.' Wat wordt daarmee bedoeld volgens jou? Denk daarbij ook aan de antwoorden op vraag 1 en 2.

D. Waarom wordt de majoor door rabbijn Soetendorp een *Lamed-Vav Tzadikim* genoemd? Gebruik bij het antwoord ook de informatie die je in de eerste tekst hebt gelezen.

E. In opdracht 4 heb je verschillende perspectieven onderzocht. Wat is het perspectief van Awraham Soetendorp op de ontwikkelingen in de maatschappij?

F. Vul tot slot de derde kolom in van het schema 'teksten vergelijken' in opdracht 2.

Opdracht 6

Wat kun jij bijdragen? (extra opdracht 1)

Het Leger des Heils biedt op verschillende manieren hulp aan mensen.

1. Kijk in de tekst 'Majoor Bosshardt, de bekendste heilsoldate van Nederland'. Welke voorbeelden worden daar genoemd? Noteer ze hieronder. Kijk ook op: <https://www.legerdesheils.nl/wat-we-doen> en vul je lijst aan met voorbeelden die jou aanspreken.

2. Kijk naar je de lijst bij vraag 1. Waaraan zou jij iets kunnen of willen bijdragen en wat dan? Licht je antwoord toe.

3. Bedenk een korte, activerende tekst om anderen te motiveren een bijdrage te leveren aan het werk van het Leger des Heils. Kies een passende tekstvorm. Gebruik eventueel een apart blaadje als je meer schrijfruimte nodig hebt.

Je kunt het Majoor Bosshardthuis bezoeken. Heb je dat gedaan? Beantwoord dan ook vraag 4.

4. Je hebt het Majoor Bosshardthuis bezocht. Zou je nu andere antwoorden geven bij vraag 2? Is je mening veranderd? Vul in wat je zou willen toevoegen of veranderen en waarom.

© Leger des Heils

Opdracht 7

Een infographic over het Leger des Heils (extra opdracht 2)

In de tekst heb je ook gelezen over het Leger des Heils en hoe de organisatie zich inzet voor de meest kwetsbare groepen in de samenleving. In de infographic hieronder zie je de cijfers van de winteropvang in Amsterdam, van de winter van 2019/2020, onderzocht door de GGD. Bekijk de infographic goed. Beantwoord daarna de vragen op de volgende bladzijde.

1365

DAKLOZEN OPGEVANGEN.
Inclusief de winterkouderegeling.

9/10

VAN DE OPGEVANGEN DAKLOZEN IS MAN.

38

J
A
A
R

IS DE GEMIDDELTE LEEFTIJD VAN DE OPGEVANGEN DAKLOZEN.

260

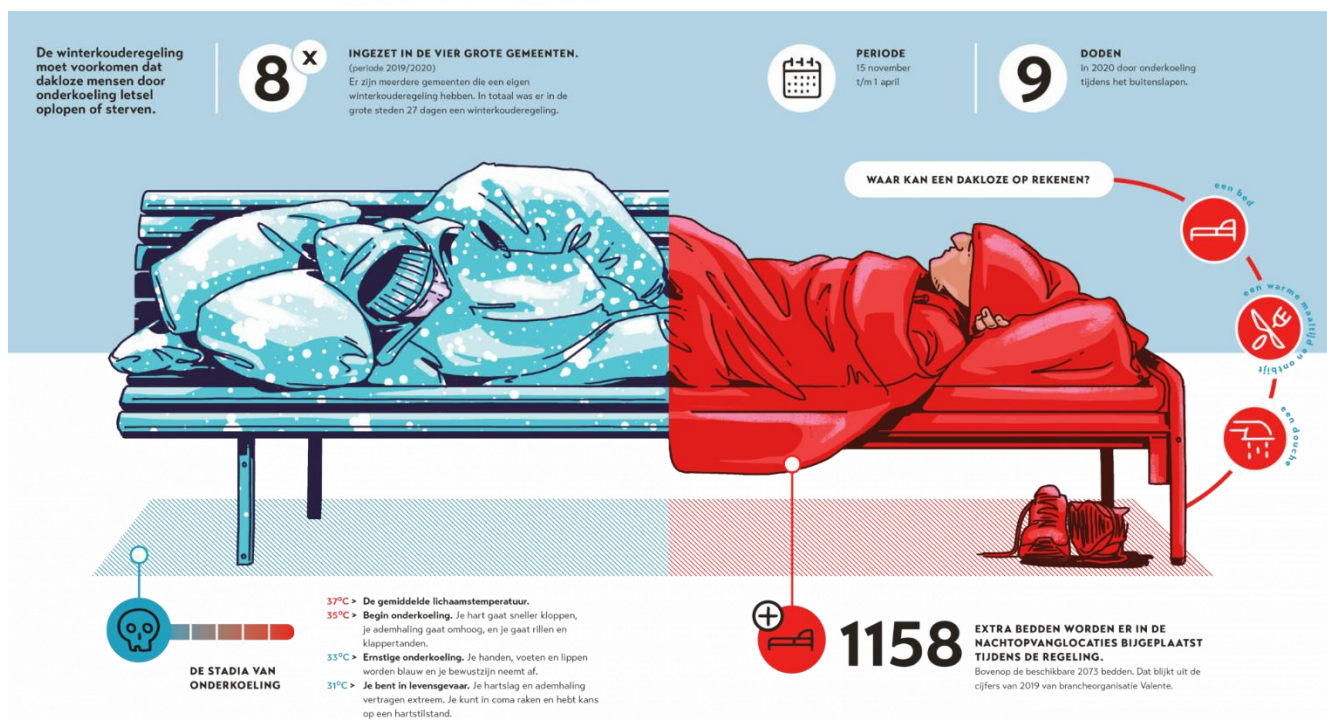
BEZOEKERS GEMIDDELT PER NACHT.

Een derde heeft de Nederlandse nationaliteit, een derde komt uit een EU-land en een derde uit een land buiten de EU.

Er waren wekelijks zestig nieuwe bezoekers in beeld bij de GGD. Deze instroom van nieuwe mensen is typisch voor de winteropvang.

Bron:

<https://www.legerdesheils.nl/artikel/als-het-vriest-slaapt-niemand-op-straat>

A. Hoeveel mannen en hoeveel vrouwen zijn er opgevangen door het Leger des Heils?

B. Hoeveel bezoekers die gemiddeld per nacht worden opgevangen door het Leger des Heils hebben niet de Nederlandse nationaliteit?

C. Waarom is de linkerkant van het onderste deel van de infographic blauw en de rechterkant rood?

D. Kijk in de infographic naar de drie icoontjes bij Waar kan een dakloze op rekenen? Welke van deze iconen komen overeen met de drie S'en van William Booth?

E. Hoe zie je in de infographic welk stadium van onderkoeling gevaarlijk begint te worden voor het lichaam?

F. Bij welk tussenkopje van de tekst 'Majoor Bosshardt, bekendste heilssoldate van Nederland' past de infographic?
